

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**



МАУП

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОДІАГНОСТИКА»***

Спеціальність: **С4 Психологія**
Освітній рівень: **перший (бакалаврський) рівень**
Освітня програма: **Психологія**

МАУП 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	<i>Психодіагностика</i>
Шифр(и) та назва(ви) спеціальності(стей)	<i>С4 Психологія</i>
Рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський) рівень вищої освіти</i>
Статус дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Кількість кредитів і годин	<i>8 кредити/240 год. Лекції: 48 (20/28) год. Семінарські/практичні заняття: 60 (32/28) год. Самостійна робота: 132 год.</i>
Терміни вивчення дисципліни	<i>V, VI семестр</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
Вид підсумкового контролю	<i>Залік, екзамен</i>
Сторінка дисципліни на сайті	

П.І.Б. викладача	
Науковий ступінь	
Вчене звання	
Дисципліни, які викладає НПП	
Напрями наукових досліджень	
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	
Контактна інформація викладача:	
Е-mail	
контактний телефон	
Портфоліо викладача на сайті Інституту	

1. Коротка анотація до дисципліни

Дисципліна "Психодіагностика" є фундаментальною складовою підготовки фахівців у галузі психології. Вона охоплює теоретичні основи, методи та етапи психологічного діагностування особистості, груп, психічних процесів і станів. У курсі розглядаються принципи побудови, адаптації та інтерпретації психодіагностичних методик, етичні аспекти діагностичної діяльності. Опанування дисципліни формує в студентів професійну компетентність щодо проведення психологічного обстеження, аналізу результатів та надання обґрунтованих висновків.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є навчити ефективно здійснювати діагностичну діяльність; орієнтуватися в складних випадках діагностичної практики; розвивати і формувати у здобувачів психодіагностичне мислення.

Завданнями є:

Ознайомити студентів з теоретичними засадами психодіагностики, її цілями, завданнями та основними поняттями.

Сформувані у студентів вміння добирати, адаптувати та використовувати психодіагностичні методики відповідно до мети дослідження.

Розвинути навички обробки, аналізу та інтерпретації результатів психодіагностичних обстежень.

Навчити дотримуватись етичних норм і стандартів у процесі психодіагностичної діяльності.

Сприяти розвитку професійного мислення та критичного підходу до використання психодіагностичних інструментів у практичній діяльності психолога.

3. Формат курсу: очний (*offline*)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність дотримуватись норм професійної етики .

СК14. Здатність до розуміння закономірностей взаємодії індивідів, соціальних груп, спільнот.

Результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю С4

«Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (РН):

- ПРН1.** Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПРН3.** Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
- ПРН4.** Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- ПРН5.** Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
- ПРН6.** Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
- ПРН7.** Рефлексувати та критично оцінювати вірогідність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки
- ПРН11.** Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

5. Статус дисципліни: цикл професійної підготовки, обов'язкова дисципліна

6. Пререквізити базові загальноосвітні знання професійного циклу. Курс «Психодіагностика» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: Соціальна психологія та снціологія, Клінічна психологія за схемою з освітньо-професійної програми (ОПП), а також з освітніми компонентами Психологічна корекція, Психологічне консультування.

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Мультимедійний проектор, ноутбук для проведення аудиторних занять, доступ здобувачів вищої освіти до Інтернету.
2. Сервіс для пошуку наукових джерел GoogleScholar. Електронний режим доступу: URL: <https://scholar.google.com.ua>
3. Бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України URL: <http://izbornyk.org.ua/>
4. Офіційний сайт українського Товариства охорони пам'яток історії та культури URL: <https://pamjatky.org.ua/>
5. Національний музей історії України URL: <https://nmiu.org/>
6. Історична веб-хрестоматія UKRAÏNARUS URL: http://geocities.com/ua_ukraine/ukrainerus.html
7. Українська електронна бібліотека URL: <http://ukrcenter.com/library.asp>

8. Політика курсу.

- Передбачає роботу в команді.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності (Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта - відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату).
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.
- Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем

виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Студент має виконати в кожному модулі самостійну роботу та одну за семестр ІНДЗ (реферат, доповідь, презентація, есе, проєкт), за ІНДЗ зараховується активна студентська наукова робота в межах студентських Клубів. Оформлення рефератів, есе, доповідей, контрольних робіт має здійснюватися за зразком на сайті Інституту, вкладка «Студенту – Зразки. Метод. рекомендації – Метод. рекомендації до курсових та інших письмових робіт», наприкінці рекомендацій див. вимоги до оформлення джерел за ДСТУ-2015. Порушення вимог оформлення тексту та джерел дасть підставу вважати в роботі наявність плагіату, і роботу не буде зараховано.

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність здобувачів вищої освіти під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки)

наконсультаціях.

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до відцифрованих історичних документів);
- списування та плагіат.

Реферативні роботи здобувач виконує самостійно, з обов'язковим посилення на джерела інформації та самостійно перевіряє їх онлайн на безкоштовних сервісах на антиплагіат. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує здобувачеві повторно виконати необхідний вид роботи.

Здобувачі вищої освіти, що слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат, інші письмові види робіт).

Здобувач вищої освіти, який не з'являвся на заняття (незалежно від причин) повинен відпрацювати пропущені заняття (незалежно від причини пропуску) та відпрацювати незадовільні оцінки під час консультацій.

9. Зміст дисципліни:

Змістовий модуль I. Вступ у психодіагностику (Теми лекцій та семінарів у схемі дисципліни)

Змістовий модуль II. Тестологія Частина 1(Теми лекцій та семінарів надано у схемі дисципліни)

Змістовий модуль III. Тестологія Частина 2 (Теми лекцій та семінарів надано у схемі дисципліни)

Змістовий модуль IV. Техніки психодіагностики. Обробка та інтерпретація результатів досліджень (Теми лекцій та семінарів надано у схемі дисципліни)

10.Форми і методи навчання.

З метою активізації процесу навчання передбачено застосування прямих (лекції, семінарські заняття) та непрямих методів навчання. Передбачено застосування проблемних лекцій, дискусій, написання індивідуальних завдань, що носять дослідницький характер, розв'язання тестів, складання термінологічних кросвордів, написання психологічних диктантів.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-дискусії, лекції-аналіз конкретної ситуації.

Лекція-дискусія (бінарні) - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, спосіб організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі.

Лекція-аналіз конкретної ситуації нагадує лекцію-дискусію: на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію (т. зв. мікроситуації, які демонструються аудиторії усно або у вигляді відео-запису тощо). Викладач активізує діалог за допомогою спеціально спрямованих запитань, підказок, зіставленням різних поглядів, а іноді й їх зіткненням.

Лекція-конференція- проводиться як науково-практичне заняття заздалегідь поставленою проблемою і системою доповідей тривалістю 5-10 хвилин. Викладач підводить підсумки самостійної роботи і виступів студентів, за їх допомогою формулює основні висновки.

Семінарські/практичні заняття присвячуються виконанню кейсів, розгляду конкретних ситуацій, презентації тем, тестування.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- виступ за темою індивідуального завдання-кейса у формі презентації (*критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни*).
- виступ-інформування за темами семінарських занять;
- семінар з індивідуальною та груповою роботою;
- семінар у формі дебатів

11. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Результати поточних досягнень студента (РПД)

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Форма контролю
		кількість одиниць	максимальна кількість балів							
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5	7	7	7	7	Іспит
Відвідування семінарсько-практ. занять	1	8	8	8	8	7	7	7	7	
Робота на семінарсько-практичному занятті	10	8	80	8	80	7	70	7	70	
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	
Виконання ІНДЗ	30/30									
Разом	-	123		123		114		114		
Максимальна кількість балів за 5-й семестр: 123+123+30(ІНДЗ)= 276										100 б. ЄКТС
Максимальна кількість балів за 6-й										

семестр: $114+114+30=258$					
5-Й СЕМЕСТР: $276:100=2,76$ Студент набрав X балів; Розрахунок: X: $2,76$ = загальна кількість балів ЄКТС студента.					
6-Й СЕМЕСТР: $258:100=2,58$ Студент набрав X балів; Розрахунок: X: $2,58$ = загальна кількість балів ЄКТС студента.					

12. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною).

Критерії оцінювання:

- змістовність – 2 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10 балів.

13. Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-тренінгів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота теоретичної відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді розв'язання задач, виконання логічних завдань та тематичного тесту. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- теоретичний матеріал – 5 балів
- повнота розкриття теми, навички розв'язування логічних задач – 5 балів

Максимальна кількість балів - 10 балів.

14. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік. Студент готує усну мультимедійну або реферативну презентацію. (Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання заліку).

Іспит. Студент готує усну мультимедійну або реферативну презентацію. (Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання заліку див. *Робоча навчальна програма дисципліни*).

15. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

1. Поняття психодіагностики. Предмет і структура психодіагностики.
2. Місце психодіагностики у системі психологічних наук. Завдання і роль теоретичної і практичної психодіагностики.
3. Передісторія психодіагностики. Витоки психодіагностики.
4. Психодіагностика XIX ст. Вклад Ф.Гальтона, Дж. Кеттела, А.Біне, Ч.Спірмена.
5. Вимоги до методів психодіагностики. Класифікації та категоризації методів

психодіагностики.

6. Тест як психодіагностичний інструмент. Поняття, переваги та недоліки тестової та нетестової психодіагностики.

7. Використання психодіагностики з метою оптимізації навчання і виховання. Використання психодіагностики в сфері медицини. Психодіагностика в психологічному консультуванні. Використання психодіагностики в судово-психологічній експертизі.

8. Поняття та класифікації тестів. Характеристика тестів. Комп'ютеризовані і комп'ютерні тести. Об'єктивні та суб'єктивні тести особистості.

9. Психологічний діагноз. Поняття і структурні компоненти. Ситуативна змінна обстеження та змінна цілі обстеження.

10. Поняття і характеристики тестового завдання.

11. Алгоритм проведення обстеження (психодіагностичного процесу).

12. Етичні проблеми, що відносяться до особистості і до професійних якостей індивідів, пов'язаних з діагностичними методиками. Етичні проблеми, пов'язані, з забезпеченням прав індивідів, що діагностуються. Соціально-психологічні основи етичного кодексу психолога-діагноста.

13. Завдання та функції психодіагностики в закладах освіти. Основні сфери застосування психодіагностики в умовах школи.

14. Психолого-педагогічні проблеми вікової психодіагностики.

15. Проблема готовності до школи, як одне з актуальних завдань шкільної психодіагностики.

16. Поняття і структура психологічної готовності до навчання. Організація діагностики психологічної готовності: діагностика особистісної готовності.

17. Діагностика сформованості передумов навчальною діяльністю. Програма діагностики психологічної дітей до навчання в школі.

18. Поняття здібностей у вітчизняній і зарубіжній психології. Спеціальні здібності і тести спеціальних здібностей. Батарей тестів спеціальних здібностей.

19. Психометричні властивості тестів. Специфікація тестів. Визначення кількості завдань.

20. Процедури розробки завдань. Оформлення тесту і пілотажні дослідження. 21. Аналіз завдань, надійність і валідність тестів. Стандартизація і публікація тестів.

22. Комп'ютери в функції розробки тестів. Комп'ютери в функції обробки результатів психологічного тестування. Правила і обмеження використання комп'ютерів у психологічній діагностиці. Перспективи комп'ютеризації діагностичних досліджень.

23. Основні погляди на природу темпераменту. Взаємозв'язок темпераменту з властивостями особистості. Підходи до дослідження темпераменту. Характер та зв'язок характеру з темпераментом. Акцентуації характеру та їх поведінкові прояви.

24. Поняття психічного стану та його характеристика. Класифікація психічних станів. Діагностика психічних станів.

25. Проблема визначення та основні теорії інтелекту. Тести для виміру інтелекту, класифікація.

26. Модель інтелекту Терстоуна та Гілфорда.

27. Модель інтелекту Айзенка та Кеттела.

28. Модель інтелекту Герднера та Стернберга.

29. Фактори, що визначають рівень інтелектуального розвитку.

30. Історичні аспекти проблеми дослідження особистості у психології. Особистісні опитувальники. Види, особливості та сфери застосування.

31. Проблема достовірності особистісних опитувальників. Детермінанти відповідей.

32. Особистісні опитувальники та теорії особистості. Базис та взаємозв'язок.

33. Передісторія проєктивної діагностики. Феномен проєкції та принципи його дослідження.

34. Поняття проєкції та її види. Проєктивні методики, проєктивна гіпотеза.

36. Переваги та недоліки проєктивних методик. Сфери застосування.

37. Діагностика порушень розвитку. Особливості та задачі патопсихологічного дослідження.
38. Види особистісних опитувальників, форми питань. Фальсифікація і установки на відповідь.
39. Розвиток математичних методів обробки даних психофізичних досліджень. Застосування математичних методів при обробці експериментальних даних.
40. Генеральна сукупність і вибірка. Типи відбору у вибірку. Поняття вимірювання. Поняття шкали. Вимірвальні шкали.
41. Номінативна, рангова, інтервальна, абсолютна шкали. Їх властивості. Визначення у якій шкалі виміряна властивість. Важливість визначення.
42. Таблиці вихідних даних. Таблиці і графіки розподілу частот. Їх використання. Таблиці кростабуляції та їх використання.
43. Міра центральної тенденції. Поняття і види. Квантили розподілу. Міри мінливості.
44. Поняття про розподіл. Види розподілу ознаки. Нормальний розподіл як стандарт.
45. Розробка тестових шкал. Перевірка нормальності розподілу.
46. Поняття кореляції. Коефіцієнт r-Пірсона. Коефіцієнт r-Спірмена. Коефіцієнт τ -Кендалла.
47. Проблема часткової кореляції, проблема зв'язаних рангів. Кореляція бінарних даних.
48. Поняття про параметричні методи. Порівняння дисперсій. t-Критерій Стьюдента для однієї вибірки. t- Критерій Стьюдента для незалежних вибірок. t- Критерій Стьюдента для залежних вибірок.
49. Поняття про непараметричні методи. Критерій U-Мана Уїтні – порівняння двох незалежних вибірок. Критерій T-Вілкоксона – порівняння двох залежних вибірок. Критерій H-Краскала-Уолеса – порівняння більше двох незалежних вибірок. Критерій χ^2 Фрідмана – порівняння більше двох залежних вибірок.

16. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Мельничук О.Б. 316 Психологічна діагностика. Навч. посібник. Рек. МОН України. 2023 р. 316 с.
2. Бедан В.Б. Схильність до переживання самотності: компонентний склад показників. Проблема сучасної психології особистості: зб. мат. наук-практ. конф. молодих вчених та студентів (м. Одеса, 17-18 травня 2018 р.). ВМВ, Одеса. 2018. С. 204-209.
3. Коломієць Л. Психологічна діагностика мотивації та комунікації особистості: навч.-метод. посібн. / Л. Коломієць, Г. Шульга. Вінницький держ. пед. університет ім. М. Коцюбинського, Вінниця. 2012. 186 с.
4. Кушнір Ю.В. Психодіагностика. Навчальний посібник. КиЦ, Донецьк. 2012. 346с.
5. Луценко О.Л. Практичні роботи з психодіагностики. ХНУ ім. Каразіна, Харків. 2018. 112с.
6. Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики: навч. посіб.-3-є видання. Видавничий Дім «Слово», Київ. 2013. 464с.
7. Морозов О.М. Психологія особистості : оперативна аудіовізуальна діагностика : навч. посібник. Вид. Паливода А.В., Київ. 2018. 328с.
8. Самошкіна Л. М. Психодіагностика: Навч. наоч. посіб. з мультимедійним курсом / Під ред. чл.-кор. АПН України, професора Е. Л. Носенко. Вид-во Університетська освіта, Київ. 2019. 442 с
9. Татяничков А.О. Характеристика психодіагностичного інструментарію вивчення особливостей адаптації учнів до навчання в основній школі/А.О. Татяничков//Від науки - до практики : науково-методичний альманах. / За заг. ред. проф. І. В. Татяничкової. Вип. 3. Вид-во Б. І. Маторіна, Слов'янськ. 2018. С. 79-86.
10. Терлецька Л. Г. Основи психодіагностики. Навчальний посібник. Главник, Київ. 2016. 144с.
11. Цільмак О.М. Психодіагностика та психокорекція міжособистісних та внутрішньо особистісних конфліктів Новейшие психологические технологии: диагностика, консультирование, психокоррекция, немедицинская психотерапия: підручник / за заг. ред. С.Д. Максименка, В.Є. Луньова. Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАП України. Monreal: AccentGraphicsCommunications. Київ. 2015. С. 205-219.
12. Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. НТУ «ХП», Харків. 2018. 246 с.
13. Kellerman H., Burry A. Handbook of Psychodiagnostic Testing. Analysis of Personality in the Psychological Report. Fourth Edition. New York: Springer, 2013.

Допоміжна література

1. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. *Тіновіт*. Івано-Франківськ, 2008. 296 с.
2. Галян І.М. Психодіагностика. *Академвидав*, Київ. 2011. 464 с
3. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика. *Ніка-Центр*, Київ. 2010. 400 с.
4. Максименко Ю.Б. Комп'ютерна діагностика у психології: принципи і методи розробки та використання. *Психологія і суспільство*. 2007. №4. С. 56–72.
5. Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики. «Слово», Київ. 2009. С. 23-35.
6. Поліщук С. А. Методичний довідник з психодіагностики / С. А. Поліщук *Університетська книга*, Суми. 2009. 442 с.
7. Татяничков А.О. Психолого-педагогічне вивчення особливостей соціалізації учнів з інтелектуальними порушеннями на стадії адаптації в умовах спеціальної школи/ А.О. Татяничков, І.В. Татяничкова//Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції ["Психологія та педагогіка: необхідність впливу науки на розвиток практики в Україні"], (Львів, 22-23 лютого 2019 р.). Ч.1. *ГО "Львівська педагогічна спільнота"*, Львів. 2019. С. 44-47.
8. Татяничков А.О. Психодіагностичний інструментарій вивчення особливостей адаптації підлітків до навчання в основній школі в умовах інклюзивної освіти / А.О.

Татьянчиков//Теоретичне і методичне забезпечення навчання та виховання осіб з особливими освітніми потребами : збірник наукових праць. Вип.6. Слов'янськ, 2016. С. 225-230.

Інформаційні ресурси

1. <https://stud.com.ua/37582/psihologiya/psihodiagnostika>
2. <https://westudents.com.ua/knigi/521-psihodagnostika-galyan-m.html>

18. Схема курсу СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5-Й СЕМЕСТР: Загальний обсяг годин- 120 годин, лекції - 20 годин, семінарські заняття - 32 годин, самостійна робота - 68 годин.

Модулі		Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
Назва модуля		Вступ у психодіагностику		Тестологія ЧАСТИНА I	
Лекції	1-2 (2 бали)	3-4(2 бали)	5(1 бали)	6-8(3 бали)	9-10(2 бали)
Теми лекцій	<p>1.Поняття психодіагностики. (Предмет і структура психодіагностики. Місце психодіагностики у системі психологічних наук. Завдання і роль теоретичної і практичної психодіагностики).</p> <p>2.Історія становлення психодіагностики (Передісторія психодіагностики. Витоки психодіагностики. Психодіагностика XIX в. Вклад Ф.Гальтона, Дж. Кеттела, А.Біне, Ч.Спірмена. Розвиток психодіагностики XX в. (розвиток психодіагностики з 1901 по 1930рр.). Криза психодіагностики. Розвиток психодіагностики у 1930-1950 рр. Розвиток психодіагностики у 1950-1970 рр.. Розвиток психодіагностики у 1970-1980 рр. Розвиток психодіагностики у 1980-2000 рр. XXI вік. Нова ера психодіагностики.)</p>	<p>3.Загальна характеристика методів психодіагностики (Вимоги до методів психодіагностики. Класифікації та категоризації методів психодіагностики. Тест як психодіагностичний інструмент. Поняття, переваги та недоліки тестової та не тестової психодіагностики.)</p> <p>4. Сфери використання методів практичної психодіагностики (Використання психодіагностики з метою оптимізації навчання і виховання. Використання психодіагностики в сфері медицини. Психодіагност</p>	<p>5.Використання психодіагностик и для вирішення проблем, які відносяться до сфери трудової діяльності. Використання психодіагностик и в судово-психологічній експертизі</p>	<p>6.Загальна теорія тестової психодіагностики. (Тест як психологічний інструмент. Поняття та класифікації тестів. Характеристика тестів. Комп'ютеризовані і комп'ютерні тести. Об'єктивні та суб'єктивні тести особистості. Проблема адаптації та методологічне забезпечення тестування).</p> <p>7.Організація проведення психодіагностичного обстеження. (Психологічний діагноз. Поняття і структурні компоненти. Ситуативна змінна обстеження та змінна цілі обстеження. Поняття і характеристики тестового завдання. Алгоритм проведення обстеження (психодіагностичного процесу: етап збору даних; етап</p>	<p>9-10. Психодіагностика та освіта. Вікові аспекти психодіагностики. (Завдання та функції психодіагностики у учбових закладах. Психологопедагогічні проблеми вікової психодіагностики. Основні сфери застосування психодіагностики в умовах школи; проблема готовності до школи, як одне з актуальних завдань шкільної психодіагностики).</p>

		ика в психологічному консультуванні).		переробки та інтерпретації; етап прийняття рішень)). 8. Морально-етичні проблеми в роботі психодіагноста. (Етичні проблеми, що відносяться до особистості і до професійних якостей індивідів, пов'язаних з діагностичними методиками. Етичні проблеми, пов'язані, з забезпеченням прав індивідів, що діагностуються. Соціальнопсихологічні основи етичного кодексу психолога-діагноста).	
Семінарські і практичні заняття	1-3 (3 бали)	4-6 (3 бали)	7-8 (2 бали)	9-12 (4 бали)	13-16 (4 бали)
Теми семінарських занять	1. Поняття психодіагностики. 2-3. Історія становлення психодіагностики	4-5. Загальна характеристика методів психодіагностики. 6. Сфери використання методів практичної психодіагностики	7. Використання психодіагностики для вирішення проблем, які відносяться до сфери трудової діяльності. 8. Використання психодіагностики в судово-психологічній експертизі	9. Загальна теорія тестової психодіагностики 10-11. Організація проведення психодіагностичного обстеження 12. Морально-етичні проблеми в роботі психодіагноста.	13. Психодіагностика та освіта. 14. Завдання та функції психодіагностики у навчальних закладах. Психологопедагогічні проблеми вікової психодіагностики. 15-16. Основні сфери застосування психодіагностики в умовах школи; проблема готовності до школи, як одне з актуальних завдань шкільної психодіагностики
Самостійна робота		1 (5 балів)		2 (5 балів)	
Поточний контроль		модульна контрольна робота №1 (25 балів)		модульна контрольна робота №2 (25 балів)	
Підсумковий контроль			Розрахунковий коефіцієнт: 2,76		
Кількість балів за семестр			100 балів		

6-Й СЕМЕСТР: Загальний обсяг годин - 120, лекції - 28 годин, семінарські заняття - 28 годин, самостійна робота-64 годин.

Модулі		Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV	
Назва модуля		Тестологія ЧАСТИНА 2		Техніки психодіагностики. Обробка та інтерпретація результатів досліджень	
Лекції	1-2 (2 бали)	3-5(3 бали)	6-7(2 бали)	8-11(3 бали)	12-14(3 бали)
Теми лекцій	<p>1.Діагностика немовлят і дітей раннього віку. (Методи і принципи діагностики немовлят і дітей раннього віку. Оцінювальні шкали розвитку в зарубіжній психодіагностиці. Оцінювальні шкали в вітчизняній психодіагностиці).</p> <p>2.Діагностика психологічної готовності до школи. (Поняття і структура психологічної готовності. Організація діагностики психологічної готовності: діагностика особистісної готовності. Діагностика сформованості передумов навчальної діяльності. Програма діагностики психологічної дітей до навчання в школі).</p>	<p>3.Здібності як предмет психодіагностики. Поняття здібностей у вітчизняній і зарубіжній психології. Тести в діагностиці здібностей. Спеціальні здібності і тести спеціальних здібностей. Батарей тестів спеціальних здібностей. Діагностика спеціальних здібностей у вітчизняній психології.</p> <p>4.Основні етапи конструювання тестів: психометричні основи психодіагностики. (Психометричні властивості тестів. Специфікація тестів. Визначення кількості завдань. Процедури розробки завдань. Оформлення тесту і пілотажні дослідження. Аналіз завдань, надійність і</p>	<p>6.Діагностика психічних станів і емоційно-особистісної дезадаптації (Поняття психічного стану та його характеристика. Класифікація психічних станів. Основні види психічних станів. Діагностика психічних станів).</p> <p>7.Особливості діагностики темпераменту і характеру (Основні погляди на природу темпераменту. Взаємозв'язок темпераменту з властивостями особистості. Підходи до дослідження темпераменту. Характер та зв'язок характеру з темпераментом. Акцентуації характеру та їх поведінкові прояви).</p>	<p>8.Особистісні опитувальники. Дослідження властивостей особистості. (Історичні аспекти проблеми дослідження особистості у психології. Особистісні опитувальники. Види, особливості та сфери застосування. Проблема достовірності особистісних опитувальників. Детермінанти відповідей (фальсифікації та настановлення на відповіді; проблема розуміння питань та зміна відповідей; психометричний парадокс). Особистісні опитувальники та теорії особистості. Базис та взаємозв'язок)</p> <p>9. Негестові методи психодіагностики. (Спостереження як метод психологічних досліджень. Інтерв'ювання як різновид усного опитування. Анкетування як різновид письмового опитування. Експертне оцінювання в психології. Контент-аналіз як</p>	<p>12.Первинні описові статистики. (Міра центральної тенденції. Поняття і види. Квантилі розподілу. Міри мінливості). Нормальний закон розподілу та його використання. (Поняття про розподіл. Види розподілу ознаки. Нормальний розподіл як стандарт. Розробка тестових шкал. Перевірка нормальності розподілу).</p> <p>13.Коефіцієнти кореляції, кореляційний аналіз. (Поняття кореляції. Коефіцієнт r-Пірсона. Коефіцієнт r-Спірмена. Коефіцієнт tКендалла. Проблема часткової кореляції, проблема зв'язаних рангів. Кореляція бінарних даних).</p> <p>14. Параметричні та непараметричні методи порівняння вибірок. (Поняття про параметричні методи. Порівняння дисперсій. t-Критерій Стьюдента для однієї вибірки. t-Критерій Стьюдента для незалежних вибірок. t-Критерій Стьюдента для</p>

		<p>валідність тестів. Стандартизація і публікація тестів).</p> <p>5. Комп'ютеризація психологічної діагностики. (Комп'ютери в функції розробки тестів. Комп'ютери в функції обробки результатів психологічного тестування. Правила і обмеження використання комп'ютерів у психологічній діагностиці. Перспективи комп'ютеризації діагностичних досліджень)</p>		<p>психодіагностична процедура. Експеримент у психологічних дослідженнях).</p> <p>10.Математичні методи в психологічних дослідженнях (Розвиток математичних методів обробки даних психофізичних досліджень. Застосування математичних методів при обробці експериментальних даних. Генеральна сукупність і вибірка. Типи відбору у вибірку). Вимірювання і шкали, типи шкал. (Поняття вимірювання. Поняття шкали. Вимірювальні шкали. Номінативна, рангова, інтервальна, абсолютна шкали. Їх властивості. Визначення у якій шкалі виміряна властивість. Важливість визначення)</p> <p>11.Табличне і графічне оформлення. (Частоти. Таблиці вихідних даних. Таблиці і графіки розподілу частот. Їх використання. Таблиці кростабуляції та їх використання).</p>	<p>залежних вибірок. Поняття про непараметричні методи. Критерій У-Мана Уїтні – порівняння двох незалежних вибірок. Критерій Т-Вілкоксона – порівняння двох залежних вибірок. Критерій Н-Краскала-Уолеса – порівняння більше двох незалежних вибірок. Критерій χ^2 Фрідмана – порівняння більше двох залежних вибірок).</p>
Семінарські і практичні заняття	1-2 (2 бали)	3-5(2 бали)	6-7(2 бали)	8-11(4 бали)	12-14(3 бали)

Теми семінарських занять	1.Діагностика немовлят і дітей раннього віку. 2.Діагностика психологічної готовності до школи.	3.Здібності як предмет психодіагностики. 4.Основні етапи конструювання тестів: психометричні основи психодіагностики. 5.Комп'ютеризація психологічної діагностики.	6.Діагностика психічних станів і емоційно-особистісної дезадаптації 7.Особливості діагностики темпераменту і характеру	8.Особистісні опитувальники. Дослідження властивостей особистості 9. Нетестові методи психодіагностики. 10.Математичні методи в психологічних дослідженнях і вимірювання і шкали, типи шкал. 11.Табличне і графічне оформлення.	12.Первинні описові статистики. Нормальний закон розподілу та його використання. 13.Коефіцієнти кореляції, кореляційний аналіз.. 14.Параметричні та непараметричні методи порівняння вибірок.
Самостійна робота	1 (5 балів)		2 (5 балів)		
Поточний контроль	Модульна контрольна робота №1 (25 балів)		Модульна контрольна робота №2 (25 балів)		
Підсумковий контроль			Розрахунковий коефіцієнт: 2,58		
Кількість балів за семестр			100 балів		